

اقتصاد مقاومتی

راهبرد مقابله با جنگ اقتصادی

حامد شاهی

آذر ماه ۹۵

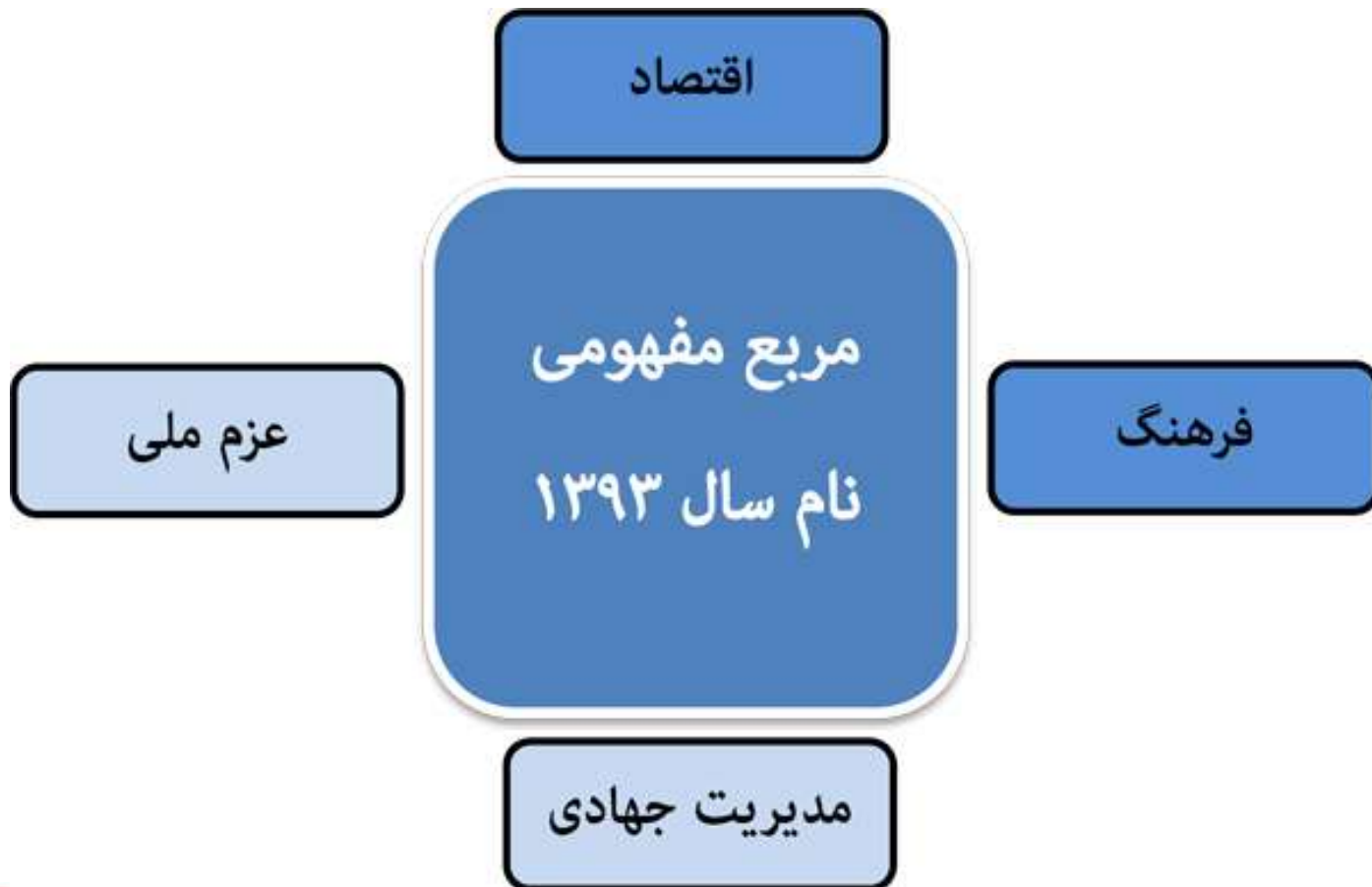
طرح یک پرسش؟ چه چیزی باعث می شود برخی کشورها توسعه یافته باشند؟

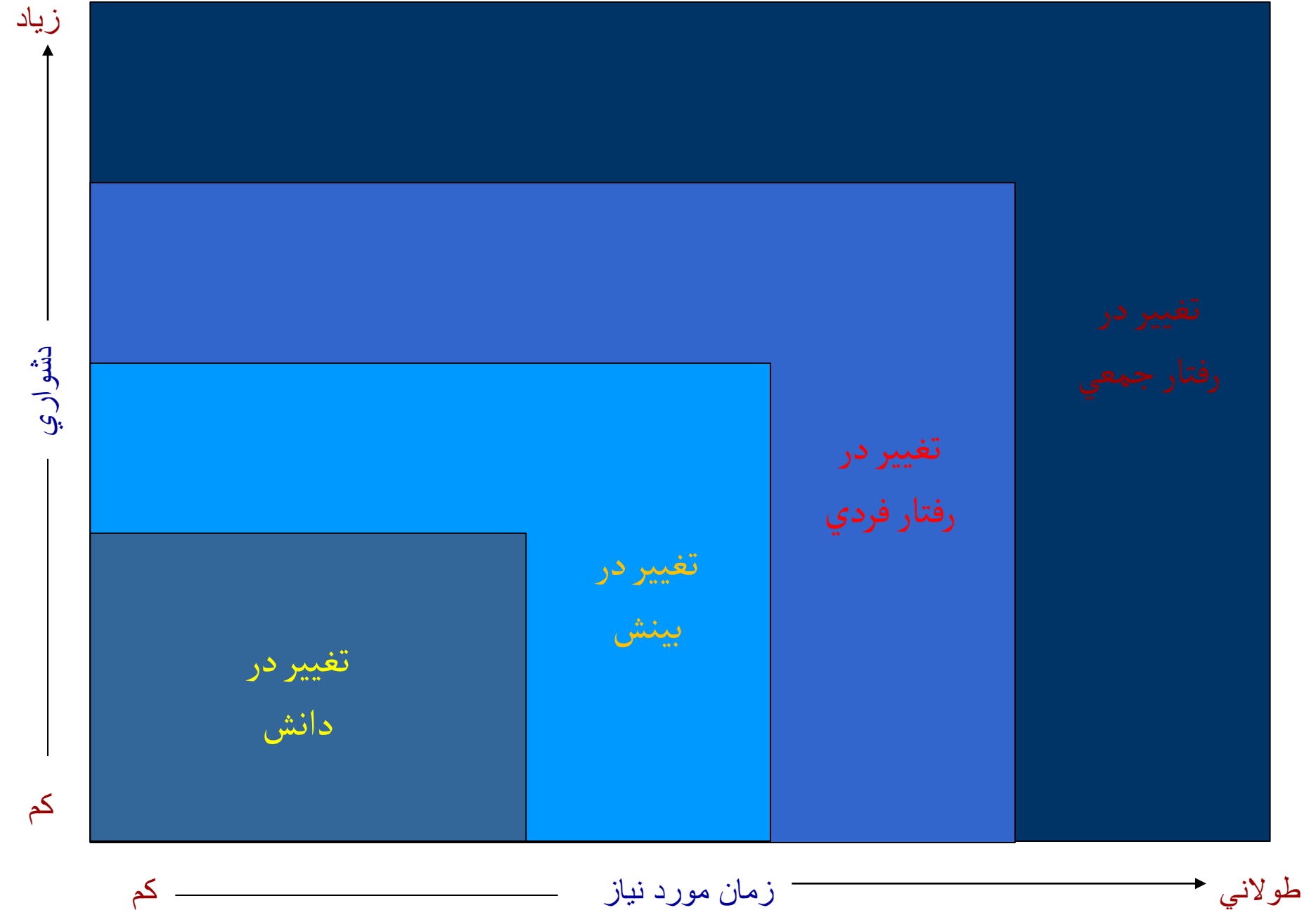
پاسخ فرد پولاک به این پرسش در کتاب تصویر آینده:

رهبران چشم انداز و تصویر مثبت آینده را ترسیم می کنند و ملتها آنها را می پذیرند، حمایت می کنند و با همکاری هم آنها محقق می سازند.

مربع راهبردی

مکانیزم تغییر رفتار جمعی

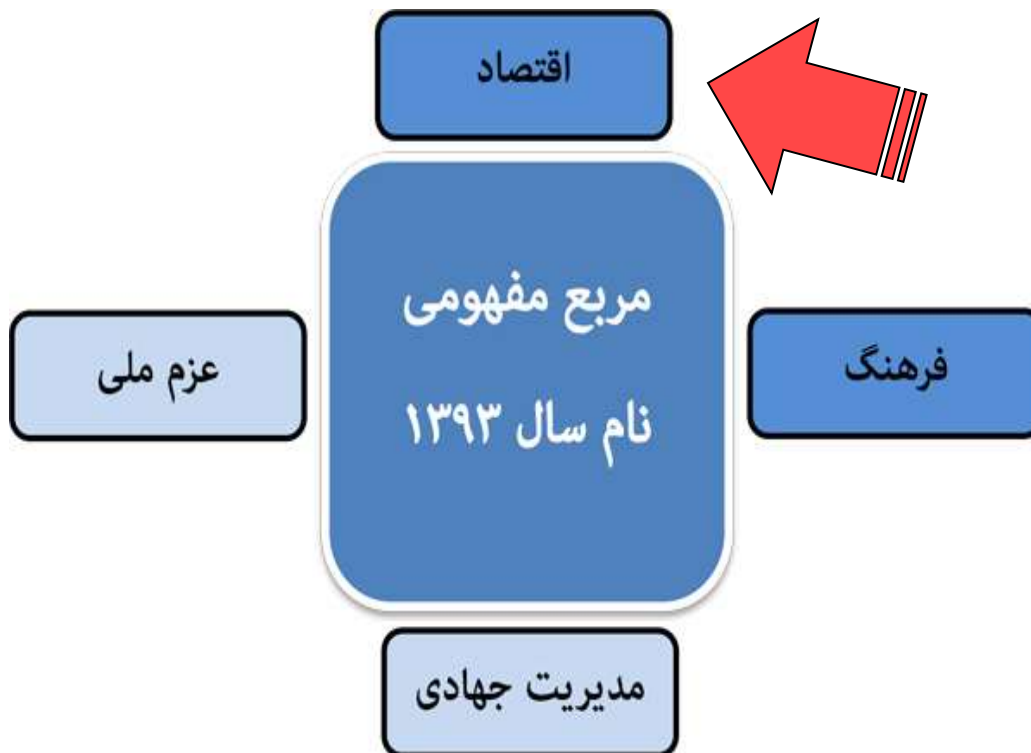
□ نگرش و باور ریشه در دانش دارد.

□ رفتار ریشه در نگرش ها و باورها دارد.

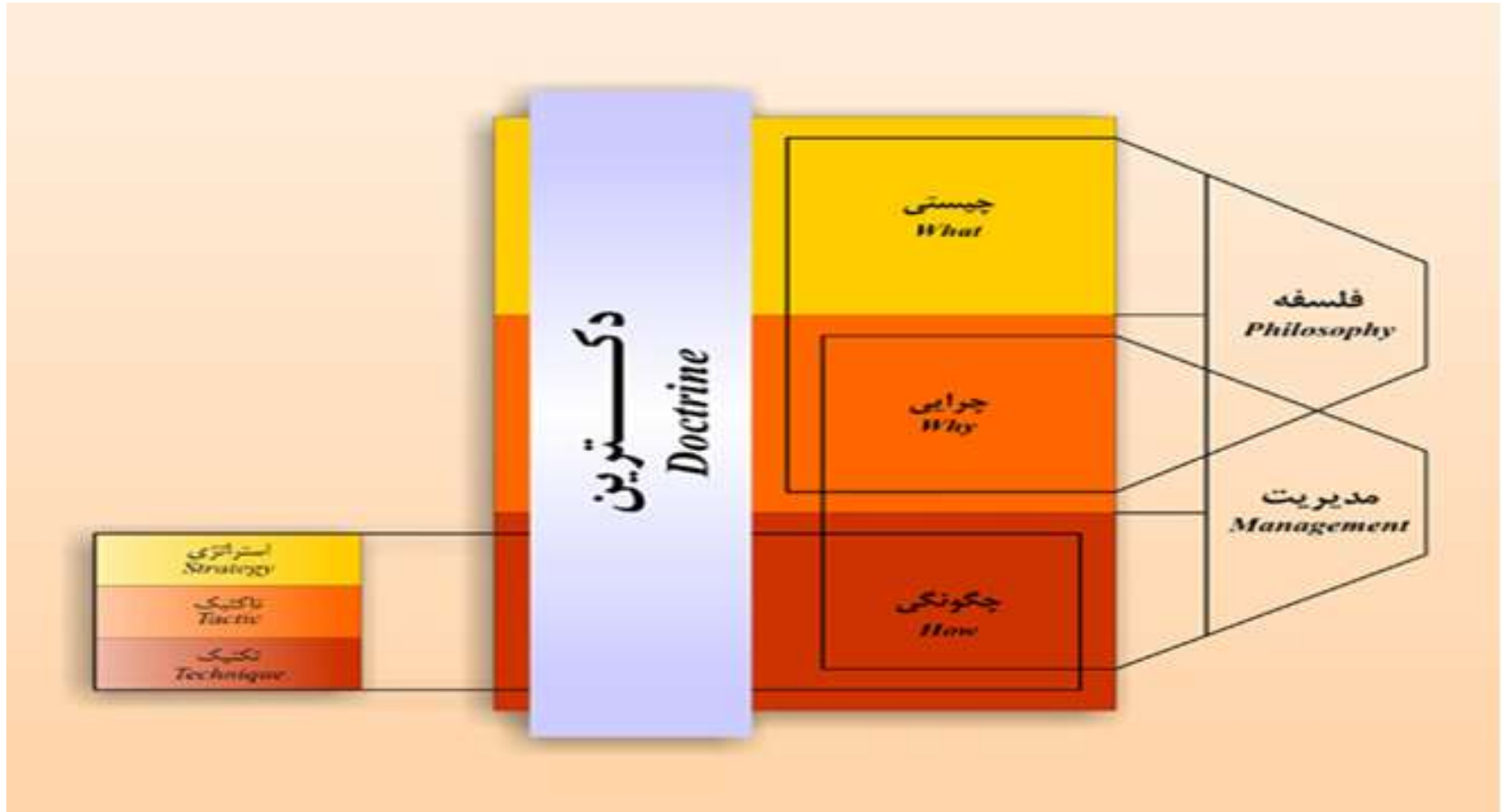
□ تغییر رفتار جمعی کاری دشوار و زمانبر است!

بعد اول: اقتصاد

با رویکرد اقتصاد مقاومتی

دکترین اقتصاد مقاومتی

دکترین چیست؟

- واژه دکترین (Doctrine) معادل فارسی ندارد؛ اما در زبان عربی به دو مفهوم قاعده و یا یقین تعبیر می شود.
- اگر دکترین تحت عنوان قاعده تعریف شود آن را به مثابه روش در نظر می گیرند و خاستگاه آن را باید در تبیین قوانین حاکم بر رفتار، بدون قدرت قانونی جست و جو نمود.
- از سوی دیگر اگر دکترین، یقین تعریف شود آن را به مثابه یک محتوی می دانند که هدف آن تبیین چیستی، چرایی و چگونگی یک پدیده است.

دکترین اقتصاد مقاومتی

- اقتصاد مقاومتی چیست؟
- چرا بوجود آمده است؟
- چگونه به اجرا در می آید؟

- استراتژی ما برای اقتصاد مقاومتی چیست؟
- تاکتیک ما برای اقتصاد مقاومتی چیست؟
- تکنیک ما برای اقتصاد مقاومتی چیست؟

سه جنگ غرب علیه ایران

جنگ اقتصادی

جنگ نرم یا فرهنگی

جنگ سخت یا نظامی

روش دفاع در جنگ اقتصادی: اقتصاد مقاومتی

اقتصاد مقاومتی معنایش این است که ما یک اقتصادی داشته باشیم که روند رو به رشد اقتصادی در کشور محفوظ بماند و آسیب پذیریش کاهش پیدا کند؛ یعنی وضع اقتصادی کشور و نظام اقتصادی جوری باشد که در مقابل ترفندهای دشمنان که همیشگی و به شکلهای مختلف خواهد بود کمتر آسیب ببیند و اختلال پیدا کند.

چیستی و چرایی اقتصاد مقاومتی

مجموعه‌ی سیاست‌های اقتصاد مقاومتی در واقع یک الگوی **بومی** و **علمی** است که برآمده‌ی از فرهنگ **انقلابی** و **اسلامی** ما است؛ متناسب با وضعیت **امروز** و **فردای** ما است.

چیستی و چرایی اقتصاد مقاومتی

[اقتصاد مقاومتی] یک تدبیر بلندمدت
برای اقتصاد کشور است؛ میتواند اهداف
نظام جمهوری اسلامی را در زمینه‌ی
مسائل اقتصادی برآورده کند؛ میتواند
مشکلات را برطرف کند.

چیستی و چرایی اقتصاد مقاومتی

اقتصاد سرمایه‌داری با مشکلاتی که ناشی از این اقتصاد بود، از غرب و از آمریکا سرریز شد به بسیاری از کشورها؛ و اقتصاد جهانی در مجموع، یک کل مرتبط به یکدیگر است، طبعاً کشورها از این مشکلات کم‌و‌بیش متأثر شدند؛ بعضی بیشتر، بعضی کمتر. بنابراین خیلی از کشورها در صدد برآمدند که اقتصاد خودشان را **مقاوم‌سازی** کنند؛ به تعبیری همین اقتصاد مقاومتی را به شکل **متناسب با کشورهایشان** برنامه‌ریزی کنند، تحقق ببخشند.

چیستی و چرایی اقتصاد مقاومتی

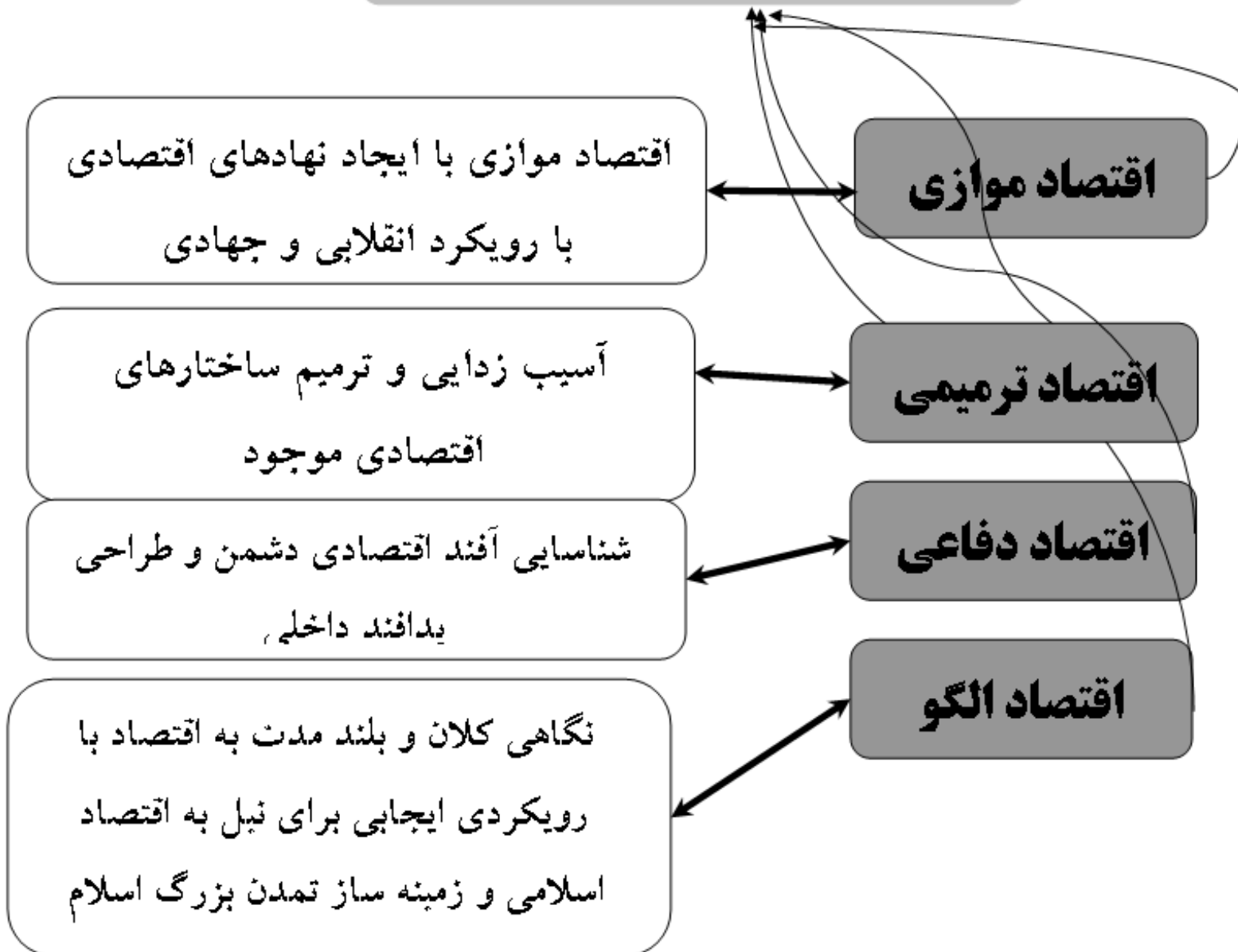
ما قصد جدا شدن و مُعزل شدن از اقتصاد جهانی را به هیچ وجه **نداریم** و در شرایط کنونی دنیا نمیتوان هم داشت؛ بنابراین متأثر میشویم از آنچه در دنیا در اقتصادهای جهانی اتفاق می افتد.

چیستی و چرایی اقتصاد مقاومتی

ما به خاطر استقلالمان، به خاطر عزت‌مداری‌مان،
به خاطر اصرارمان بر تحت تأثیر سیاست‌های قدرتها
قرار نگرفتن، مورد تهاجم و سوء نیت هم قرار
داریم... بنابراین ما بیشتر بایستی اهتمام بورزیم به
اینکه پایه‌های اقتصاد را محکم کنیم و اقتصادمان
را **مقاوم‌سازی** کنیم.

تبیین و تعریف علمی از اقتصاد

فرمول اقتصاد مقاومتی

لایه های اقتصاد مقاومتی

- تعمق در پیام ” **سالهای ۸۸ و ۸۹ و ۹۰ و ۹۱ و ۹۲** ” ما را در فرمول اقتصاد مقاومتی کمک می کند
- **سال ۸۸: سال اصلاح الگوی مصرف**
- **سال ۸۹: سال همت مضاعف و کار مضاعف**
- **سال ۹۰: سال جهاد اقتصادی**
- **سال ۹۱: تولید ملی و حمایت از کار و سرمایه ایرانی**
- **و سال ۹۲: سال حماسه سیاسی و اقتصادی**

لايه اول

اقتصاد مقاومتي

”اصلاح الكوي مصرف“

آیا می دانید !!! ما.....؟

- ایران دارای رتبه **نخست** جهان در مصرف آب و برق
- شدت مصرف انرژی در ایران :

۱۷ برابر ژاپن

۱۰ برابر اتحادیه اروپا

۸ برابر آمریکا

۴ برابر کانادا

لايه دوم

اقتصاد مقاومتي

“ همت مضاعف ، کار مضاعف ”

مقایسه ساعات کار مفید در کشورها!!!!.....؟

□ کار مفید در روز :

در ایران حدود یک ساعت

در ژاپن ۸ ساعت

در آلمان ۸ ساعت و ۲۰ دقیقه

کره جنوبی و تایوان بیش از ۸ ساعت

کشورهای توسعه یافته اروپایی ۷ تا ۸ ساعت

لايه سوم

اقتصاد مقاومتي

“جهاد اقتصادي”

لایه سوم اقتصاد مقاومتی “جهاد اقتصادی”

هشدار مقام معظم رهبری:

با توجه به این که کشور ما درگیر یک جنگ تمام عیار اقتصادی است.

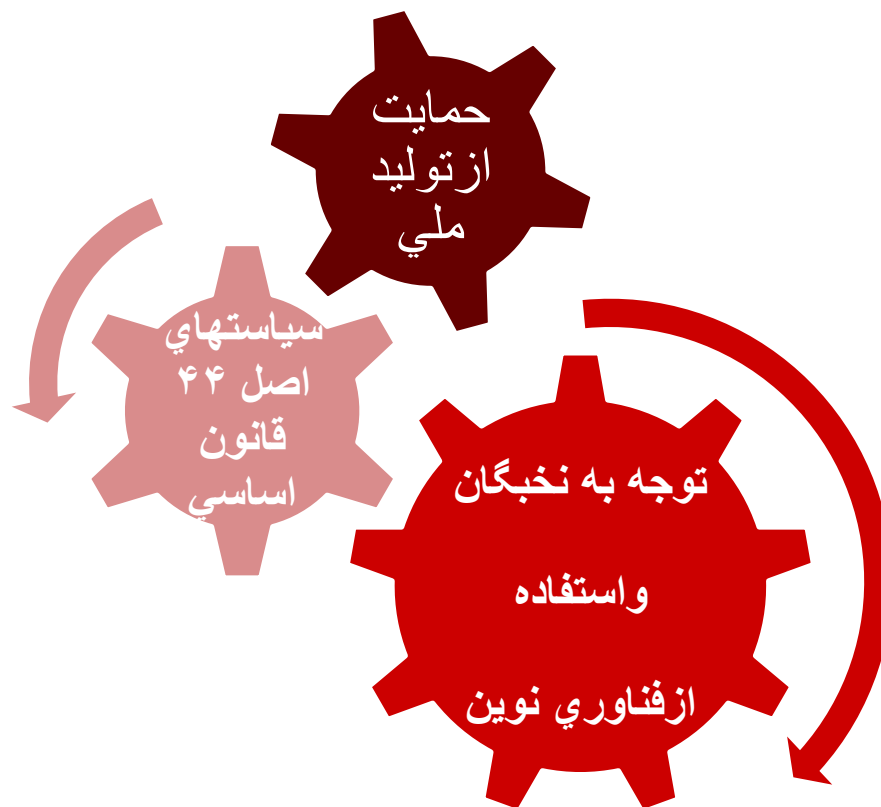
وظیفه مکم می کند که خود را برای یک دفاع همه جانبه آماده کنیم. در میدان این مبارزه، راهی جز یک دفاع جهادی از جنس حمله در پیش نخواهیم داشت.

اقتصاد مقاومتی خاکریز دفاعی است

یکی از مطمئن ترین خاکریزهایی که می تواند، توان دفاعی ما را در مقابل این همه تماه عیار افزایش دهد. "**اقتصاد مقاومتی**" است.

شالوده و مصالح اولیه این خاکریز دفاعی هم چیزی جز "**کار و کارآفرینی**" نخواهد بود.

محورهای اساسی اقتصاد مقاومتی

مهمترین اهداف تحقق اقتصاد مقاومتی

عبارتند از :

اولویت بندی شرکای تجاری ایران

مردمی سازی اقتصاد ارتقاء
مقاومت اقتصادی در برابر تحریمها

خلاصی از وابستگی به درآمد نفت،
مصادق خود اتکایی

مهار سوداگری و فساد،
گام اول تحقق اقتصاد پایدار

فرهنگ سازی اولویت تولید بر واردات و خرید کالای داخلی

راهکارهای اقتصاد مقاومتی

مردمی کردن اقتصاد

(توانمند کردن بخش خصوصی)

تکیه بر توان داخلی و ملی

(تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه

ایرانی)

توسعه همکاری‌های بین‌المللی

(تقویت صادرات)

**تکیه بر
توان ملی**

**استقلال
اقتصادی**

مردمی کردن اقتصاد

توجه به نقش صنایع دانش
بنیان

کاهش وابستگی به نفت

اقتصاد مقاومتی چه هست و چه نیست؟

تحرک و پویایی

□ ۱. یکی مسئله‌ی ایجاد تحرک و پویایی در اقتصاد کشور و بهبود شاخصهای کلان است؛ از قبیل رشد اقتصادی، از قبیل تولید ملی، از قبیل اشتغال، کاهش تورم، افزایش بهره‌وری، رفاه عمومی.

□ در تأمین این سیاستها، تحرکی در اقتصاد کشور و بهبودی در این شاخصها در نظر گرفته شده؛ و از همه‌ی این شاخصها مهم‌تر، شاخص کلیدی و مهم عدالت اجتماعی است. یعنی ما رونق اقتصادی کشور را بدون تأمین عدالت اجتماعی به‌هیچ‌وجه قبول نداریم و معتقد به آن نیستیم.

اقتصاد مقاومتی چه هست و چه نیست؟

عدالت محور

□ **عدالت محور است**، تنها به شاخص های اقتصاد سرمایه داری مثل رشد ملی، تولید ناخالص ملی اکتفا نمی کند بنابراین شاخص اقتصادی عدالت اجتماعی در جامعه می باشد در اینجا عدالت به معنای تقسیم فقر نیست بلکه تولید ثروت و ثروت ملی را افزایش دادن است.

اقتصاد مقاومتی چه هست و چه نیست؟

مقابله با تحریم ها و عوامل تهدید

□ ۲:مقابله با تحریم ها:

تحریم ها قبل از هسته ای و حقوق بشر و مسائل دیگر بهانه ای بیش نیست و زورگویان جهانی از استقلال طلبی و الگوشدن ملت ایران در هراسند.

برای علاج قطعی فشار های اقتصادی دشمنان باید بگونه ای اقتصاد خود را قوی و مستحکم کنیم که آنها از تاثیر گذاری فشار های خود مایوس شوند.

اقتصاد مقاومتی چه هست و چه نیست؟

درون زا و برون گرا

□ ۳- این اقتصاد درون زا است، یعنی از دل ظرفیت های خود کشور ما و خود مردم ما می جوشد، متکی به امکانات کشور خودمان است، اما در عین حال درون گرا نیست یعنی محصور و محدود به خود کشور نه، درون زا است اما برون گراست با اقتصاد های جهانی تعامل دارد

اقتصاد مقاومتی چه هست و چه نیست؟

رویکرد جهادی

۴. رویکرد جهادی است که در این سیاستها مورد ملاحظه قرار گرفته؛ همت جهادی، مدیریت جهادی. باید حرکتی که میشود، هم علمی باشد، هم پر قدرت باشد، هم با برنامه باشد، و هم مجاهدانه باشد.

اقتصاد مقاومتی چه هست و چه نیست؟

مردم بنیاد

- ۵- مردم بنیاد است، یعنی اقتصاد دولتی نیست مردمی است با اراده ی مردم، سرمایه ی مردم، حضور مردم تحقق پیدا می کند .
- دولت مسئولیت برنامه ریزی، زمین سازی، ظرفیت سازی، هدایت و کمک دارد.

اقتصاد مقاومتی چه هست و چه نیست؟

تامین اقلام راهبردی

□ ۶:تامین اقلام راهبردی و اساسی مردم و خودکفایی در اقلام راهبردی
به ویژه غذا و دارو

یک مولفه امنیت اقلام راهبردی و اساسی است؛ در درجهی اول
غذا و دارو. باید تولید داخلی کشور طوری شکل بگیرد که کشور
در هیچ شرایطی، در زمینهی تغذیه و در زمینهی دارو دچار مشکل
نشود.

اقتصاد مقاومتی چه هست و چه نیست؟

اقتصاد غیر نفتی

□ ۷: کاهش وابستگی به درآمد نفت

یک مولفه کاهش وابستگی به نفت است؛ یکی از سخت‌ترین آسیب‌های اقتصادی ما همین وابستگی به نفت است.

ما نمی‌گوییم از نفت استفاده نشود، [بلکه] تکیه‌ی ما بر استفاده‌ی حداقلی از فروش نفت خام است؛ نفت را میتوان به‌صورت فرآورده در اختیار گذاشت.

اقتصاد مقاومتی چه هست و چه نیست؟

اصلاح الگوی مصرف

□ ۸: اصلاح الگوی مصرف

مسئله‌ی صرفه‌جویی، پرهیز از ریخت‌وپاش، پرهیز از اسراف، پرهیز از هزینه‌گردهای زائد. البته در این زمینه خطاب اول من متوجه به مسئولان است.

ما به‌هیچ‌وجه به مردم نمی‌گوییم ریاضت [بکشند] ما می‌گوییم ریخت‌وپاش نباشد؛ مصرف کردن یک حرف است، بد مصرف کردن یک حرف دیگر است.

اقتصاد مقاومتی چه هست و چه نیست؟

فسادستیز

□ ۹- اقتصاد مقاومتی، **فسادستیزی** است؛ ما اگر میخواهیم مردم در صحنه‌ی اقتصاد باشند، باید صحنه‌ی اقتصادی امنیت داشته باشد؛ اگر امنیت را میخواهیم، بایستی دست مفسد و سوءاستفاده‌چی و دورزننده‌ی قانون و شکننده‌ی قانون بسته بشود.

اقتصاد مقاومتی چه هست و چه نیست؟

دانش بنیان

□ ۱۰- اقتصاد دانش بنیان است، از پیشرفت های علمی استفاده می کند ، تجربه ها مهارت های کارگران هم می تواند اثر گذار باشد ونقش ایفا کند .

ضرورت تهیه و ابلاغ سیاست‌های اقتصاد مقاومتی

سیاست‌ها **سیاست‌های بلندمدت** است؛
برای امروز هم مفید است، برای دورانی که
هیچ تحریمی هم ما نداشته باشیم مفید
است.

ضرورت تهیه و ابلاغ سیاست‌های اقتصاد مقاومتی

این سیاست‌ها سیاست‌های متحجری نیست، بسته نیست که اگر چنانچه یک فکر جدید، یک طرح جدید، راه نویی در دنیا به وجود آمد، نتواند آن را در خودش هضم کند، به هیچ وجه این جور نیست؛ **قابل انعطاف** است.

ضرورت تهیه و ابلاغ سیاست‌های اقتصاد مقاومتی

یکی اشاره‌ی به **ظرفیتهای فراوان مادی و** معنوی کشور بود.

✓ ظرفیتهای کشور خیلی وسیع است؛ خیلی از ماها آگاه نیستیم به گستره‌ی این ظرفیتهای عجیب، یا به اهمیت آن توجه نداریم.

ضرورت تهیه و ابلاغ سیاست‌های اقتصاد مقاومتی

نکته‌ی دوم، مشکلاتی است که داریم - مشکلات مزمن، مشکلات دیرپا - که اینها جز با یک **حرکت اقتصادیِ جمعی** مهم، امکان ندارد برطرف بشود.

ضرورت تهیه و ابلاغ سیاست‌های اقتصاد مقاومتی

نکته‌ی سوم، تهدیدهای اقتصادی خارجی است. خب تحریمها از قبل بود، منتها این تحریمها از حدود زمستان سال ۹۰ تا امروز، تبدیل شده به جنگ اقتصادی، دیگر اسم آن تحریم هدفمند نیست، یک جنگ تمام‌عیار اقتصادی است که متوجه ملت ما است.

این مسئله‌ی هسته‌ای و این مذاکرات اگر ان‌شاءالله به نقطه‌ی حلی برسد، باز خواهید دید همین فشارها وجود خواهد داشت، باید در مقابل این فشارها مصونیت‌سازی کرد، باید به بنای داخلی استحکام‌بخشی کرد.

ضرورت تهیه و ابلاغ سیاست‌های اقتصاد مقاومتی

نکته‌ی چهارم، بحرانهای اقتصادی جهانی
است؛... که ناشی است از اقتصاد غرب و
اقتصاد آمریکا؛ در اروپا هم در حقیقت سرریز
مشکلاتِ آمریکا [بود که] مشکلات را دامن
زد.

الزامات تحقق اقتصاد مقاومتی

در درجه‌ی اول، عزم جدی **مسئولان** و مدیران اصلی و فعالان مردمی است؛ باید تصمیم بگیرند مسئولین کشور - در درجه‌ی اول، قوه‌ی مجریه، مسئولان دولت؛ و نیز قوه‌ی مقننه؛ و قوه‌ی قضائیه.

الزامات تحقق اقتصاد مقاومتی

دوم، ورود در **میدان عمل** [است] عمل در اینجا یک عمل صالح است؛ هرکسی که در این زمینه اقدام و عمل بکند، قطعاً مصداق «وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ» خواهد بود. این طرح کلی، این نقشه‌ی راه بزرگ، باید تبدیل بشود به **برنامه**، برنامه‌های گوناگون؛ اگر این شد، آن وقت حماسه‌ی اقتصادی به معنای واقعی کلمه به وجود خواهد آمد.

الزامات تحقق اقتصاد مقاومتی

مسئله‌ی **سوم**، تبدیل به **برنامه و سیاست‌های**
اجرایی است که دستور این کار از سوی
رؤسای سه قوه داده شده.

الزامات تحقق اقتصاد مقاومتی

چهارم، هماهنگی میان بخشهای گوناگون است که البته سازوکار این هماهنگی را باید رؤسای قوا معین کنند.

الزامات تحقق اقتصاد مقاومتی

مسئله‌ی **پنجم**، **نظارت** در همه‌ی سطوح است؛ باید نظارت بشود؛ هم رؤسای قوا باید دستگاه‌های خودشان را تحت نظارت قرار بدهند، هم مجمع تشخیص موظف است که به مسئولیت نظارتی که داده شده به‌طور کامل عمل کند.

الزامات تحقق اقتصاد مقاومتی

مطلب **ششم**، **رفع موانع** است. موانعی وجود دارد که اینها را میشود برداشت.

الزامات تحقق اقتصاد مقاومتی

الزام هفتم و کار لازم هفتم، **گفتمان سازی** است؛ باید تصویر درستی از اقتصاد مقاومتی ارائه بشود؛ البته صداوسیما و رسانه‌های کشور موظفند اما مخصوص آنها نیست.

الزامات تحقق اقتصاد مقاومتی

مسئولین، صاحبان فکر و دلسوزان، بایستی تصویر درستی را از این حرکت بزرگ و عمومی ارائه بدهند و گفتمان سازی بشود تا مردم بدانند و معتقد باشند و بخواهند؛ در این صورت، کار عملی خواهد شد.

الزامات تحقق اقتصاد مقاومتی

بایستی مرکز رصد قوی و بینایی وجود داشته باشد که به طور دقیق پیشرفت این کار را پایش کند؛ اطلاعات را گردآوری کند، پردازش کند، استنتاج کند، احیاناً آن حرکتی را که باید در هر مقطعی و هر مرحله‌ای انجام بگیرد مشخص کند، برای هر بخشی شاخص سنجش معین کند، و در نهایت اطلاع‌رسانی به مردم انجام بگیرد.

خدا قوت